

Hviskninger og rop

■ Anmeldt av
Arne Guttormsen

arne.guttormsen@vl.no 22 310 392

Påskens frelsesdrama er full av fornedring. Gjennom massens lynsjestemming og enkeltmenneskers løgn, svik og bedrag snubler vi inn i Langfredagens tunge gudsforlatthet. For å leve dette ut i Langfredagens gudstjeneste, kler kirken seg gjerne i sort og stripper det musikalske til et minimum.

Musikken kan likefullt være et syrebad for de aller sterkeste følelsene. I musikken kan de både leves ut og renses. Komponisten Torbjørn Dyrud har skrevet et påskeverk for kor, to trompeter og perkusjon. Dyrud skrev verket på bestilling fra Nidarosdomen, og det ble ufrømført der for fire år siden.

‘Nesten-pasjon’. Torbjørn Dyrud spiller på et bredt re-

CD PÅSKE

Torbjørn Dyrud
Out of Darkness – The Passion and Resurrection of Jesus Christ
Nidaros Domkor
Dirigent Vivian Sydnes
Geir Morten Øien, trompet,
Erlend Aagaard Nilsen, trompet,
Lars Sitter, perkusjon,
Sarah Head, resitasjon.
2L

Krever konsentrasjon og årvåkenhet.

gister i så måte. Hans «nesten-pasjon» *Out of Darkness* vibrerer av sterke sjelerystel-

ser. Folkemengdens forvirring som leder fram til lynsjeropet går fra kakafoni til form.

Aparte ord- og setningsmelodier og huggende sangføring av tekst av ord for ord, avløses av stille nærlesning av evangelietekst og meditative klanger fra Lars Sitters xylofon. Trompeter og trommer legger fanfare og drama til hendingenes tiltagende intensitet.

Katedrallyd. Korpartiene er tidløst inderlige, og Dyrud er en melodiker når dramatikken trenger forløsning i det skjønne. Når «Ut av mørket» ikke helt er som en pasjon å betrakte, er det fordi komponisten vil lenger enn til graven (der en pasjon tradisjonelt ender). Dyruds timelange verk fortsetter videre gjennom dødsriket og oppstandelsen. Siste scene er ved Tiberiussjøen der Jesus viste seg for disiplene.

Plateselskapet Lindberg Lyd har klart det mesterstykket å gjengi katedrallyd i et tilnærmet en-til-en-format. Nidarosdomen er i seg selv et instrument som både sangere, musikere og ikke minst lydfolk må vite å spille på. Det veldige rommet er til stede i musikken uten å gå utenpå den. Unntaket er Sarah Heads lesninger av bibelteksten. Den er lagt i en nær mikrofonstemme. Noe som styrker formidlingen.

Årvåkenhet. At verket er satt med kor og tre musikere, gjør det tilgjengelig. Selv om det sanglig ikke er vanskelig, vil det imidlertid kreve stor konsentrasjon og årvåkenhet på klanglige fargelegginger. Nidarosdomen Domkor fordeler seg på ulike steder i kirkerommet for hver sats. Antagelig kommer det tydelig fram i en surroundavspilling av platen.

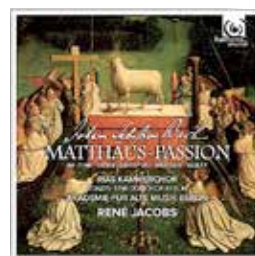
Pasjon uten fartsgrense

■ Anmeldt av Lars Flydal

lars.flydal@vl.no 22 310 414

Når René Jacobs dirigerer Bachs musikk i Thomaskirken i Leipzig tar han seg en stille stund ved komponistens grav i korpartiet før konserten. Det sier noe om hvilket pietetsfullt og inderlig forhold han har til mannen og musikken.

Tett på. Nå har han spilt inn *Matteuspasjonen*, ikke i Thomaskirken – men i et studio i Berlin. Nye oppdagelser om hvordan pasjonene opprinnelig ble fremført har lagt sterke føringer for innspillingen. De to korene sang mot hverandre tvers over kirkerommet. I studio er både kor og orkester delt i to. Hensikten er blant annet å skape en lydarena der de sentrale aktørene er tett på, mens folkemengden og de mer perifere solistene oppleves på dis-

CD PÅSKE

Johann Sebastian Bach
Matteuspasjonen
RIAS Kammerchor, Staats- und Domchor Berlin, Akademie für Alte Musik, dirigent René Jacobs

Harmonia Mundi HMC
802156.58 (2 SACD-1 DVD)/
Naxos

Frisk og modig puls.

tanse. Det er unektelig med på å skape nærvar for lytteren, selv om innspillingen *bare* er i stereo gir den en slags tredimensjonalt lydbilde. Balansen er variert og

god, og tekstene blir levert tydelige og lette å følge.

Påskedramaet som i pasjonen ender med Jesu død, er ladet av musikalsk mot og sprakende farger. Noen vil med berettigelse påpeke at Jacobs setter vel heftige tempi. Referanseinnspillingene med Richter, Gardiner og Herreweghe har en langt mer beskjeden fremdrift, uten å tape dramaet av syne. Men Jacobs kler lidelseshistorien i en friskere og mer modig puls, noen vil like det, andre vil bli andpustne og mene at tempiene løper fra dramaturgien. Jacobs bryter fartsgrensen, men er du villig til å henge med i svingene, er dette en gripende ferd mot det mørkeste kapitlet i påskedramaet.

Norsk baryton. Den norske barytonen Johannes Weisser er en tydelig favoritt hos Jacobs etter flere innspillinger

og en rekke konserter. Han står for en modig og markert Jesus-skikkelse og har et helt ubesværet forhold til det som egentlig er en bass-rolle. Tenoren Werner Güra har fortellerrollen som Evangelisten og har akkurat den fint avstemte stemmen som er deilig å forholde seg til i drøye to timer. Alt-solisten har de vakreste ariene i verket, og Bernarda Fink gjør ikke skam på noen av dem.

Bonus-DVDen er verdt å merke seg og er en god start på lyttingen. Her forteller Jacobs om sitt sterke forhold til verket, og utdyper filosofien bak det spesielle lydoppsettet. Solister, musikere og produsent forteller om samarbeidet (og spenningen) rundt innspillingen. Alt-solist Bernarda Fink runder av med å si dette om René Jacobs: – Det er godt å bli tatt hånd om av et menneske som kunne falt på kne for dette verket.